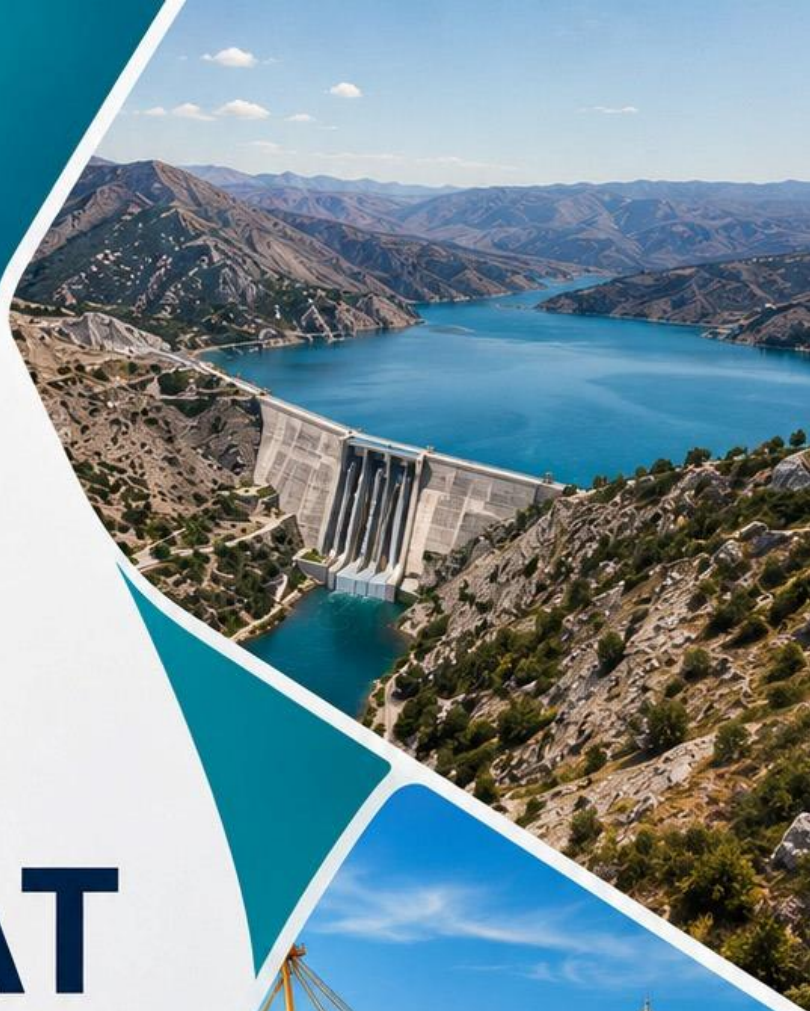

elazığ tso

ELAZIĞ
TİCARET VE SANAYİ ODASI
1884

2024 İHRACAT RAPORU

DÜNYAYA AÇILAN GÜÇLÜ ÜYELER,
BÜYÜYEN ELAZIĞ

KÜRESEL
PAZARLARA ERİŞİM

ARTAN
İHRACAT HACMİ

GÜÇLÜ İŞ BİRLİKLERİ
YENİ PAZARLAR

REKABETÇİ ÜRÜNLER
YÜKSEK KATMA DEĞER

SÜRDÜRÜLEBİLİR
İHRACAT

*Elazığ'ın Üretimi
Dünyaya Değer Katıyor*

Editör

M.Mücahid UÇAR
Sanayi Birimi ve Akreditasyon Sorumlusu

İbrahim TANYILDIZI
Sanayi Birimi Sorumlusu

Dizgi/Koloj

Ahmet OKYAR
Elazığ TSO Sosyal Medya Sorumlusu

2024

KALİTE POLİTİKAMIZ

Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası olarak; üyelerimizin ihtiyaç ve beklentilerini tarafsız, güvenilir, zamanında ve etkin hizmet anlayışıyla karşılamayı; üye memnuniyetini sürekli ölçerek geliştirmeyi; kalite yönetim sistemimizi sürekli iyileştirmeyi; çalışanlarımızın yetkinliklerini artırmayı; dijital ve yeşil dönüşüm odaklı yenilikçi uygulamaları hizmet süreçlerimize entegre etmeyi; kaynaklarımızı etkin ve verimli kullanarak sürdürülebilir kurumsal başarıyı sağlamayı; ilgili mevzuat, TOBB Akreditasyon Sistemi ve kalite yönetim standartlarına tam uyum göstermeyi; paydaşlarımızla iş birliği içerisinde Elazığ'ın ekonomik ve sosyal kalkınmasına değer katmayı ve kurumsal mükemmelliği esas almayı kalite politikamız olarak benimseriz.

MİSYONUMUZ

Üyelerimizin ve bölgemizin ihtiyaç ve beklentilerini esas alarak; ticareti, sanayiye, girişimciliği, üretimi, ihracatı ve yatırımları destekleyen politikalar geliştirmek, dijitalleşme, yeşil dönüşüm ve sürdürülebilir kalkınma süreçlerine yönelik kurumsal kapasiteyi ve rekabet gücünü artıracak hizmetler sunmak, kamu kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla etkin iş birlikleri geliştirerek Elazığ'ın ekonomik, sosyal, çevresel ve kültürel kalkınmasına öncülük etmek; üye memnuniyetini sürekli geliştiren, çözüm odaklı, erişilebilir ve kaliteli hizmet anlayışıyla üyelerine, şehrine ve bölgesine sürdürülebilir değer katan öncü bir meslek kuruluşu olmaktır.

VİZYONUMUZ

Üye odaklı hizmet anlayışı, güçlü kurumsal yapısı, yenilikçi ve dijital hizmet altyapısı, yeşil dönüşüm odaklı sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı ve kaliteli hizmet standartlarıyla; Elazığ'ın ticaret, sanayi, bilişim, turizm ve girişimcilik potansiyelinin gelişimine liderlik eden, ulusal ve uluslararası düzeyde saygınlığı ve güvenilirliğiyle örnek gösterilen, bölgesel kalkınmada öncü rol üstlenen, TOBB Akreditasyon Sisteminde mükemmelliği benimseyen ve sürekli gelişimi esas alan Türkiye'nin lider Ticaret ve Sanayi Odalarından biri olmaktır.

ETİK DEĞERLERİMİZ

- Üye Odaklılık
- Dürüstlük
- Güvenilirlik
- Tarafsızlık
- Şeffaflık
- Hesap Verebilirlik
- Adalet
- Gizlilik
- Çözüm Odaklılık
- Sosyal Sorumluluk
- Sürdürülebilirlik

GİRİŞ

Küresel ekonomide yaşanan hızlı dönüşüm, dış ticaretin ülkeler ve bölgeler açısından taşıdığı stratejik önemi her geçen yıl artırmaktadır. Tedarik zincirlerindeki değişimler, enerji ve hammadde maliyetleri, jeopolitik gelişmeler, dijitalleşme, yeşil dönüşüm ve uluslararası rekabet koşulları; firmaların üretim, pazarlama ve ihracat kararlarını doğrudan etkilemektedir. Bu çerçevede ihracat; döviz geliri sağlamanın ötesinde üretim kapasitesinin geliştirilmesi, istihdamın artırılması, teknolojik yetkinliğin yükseltilmesi ve yerel işletmelerin küresel değer zincirlerine daha güçlü biçimde katılması bakımından temel bir ekonomik gösterge niteliğindedir.

Türkiye'nin sürdürülebilir büyüme hedefleri bakımından ulusal ihracat performansı kadar, illerin ve bölgelerin dış pazarlara erişim kapasitesinin geliştirilmesi de önem taşımaktadır. Yerel firmaların yeni pazarlara yönlendirilmesi, ihracatçı işletme sayısının artırılması, yüksek katma değerli ürünlerin toplam ihracat içindeki payının yükseltilmesi ve dış ticarete sektörel çeşitliliğin güçlendirilmesi, bölgesel kalkınmanın temel unsurları arasında yer almaktadır.

Elazığ; sahip olduğu doğal kaynaklar, sanayi altyapısı, üretim kültürü, girişimcilik kapasitesi ve bölgesel ulaşım bağlantılarıyla dış ticaret açısından önemli bir potansiyele sahiptir. İlin ihracatında madencilik ve doğal taş ürünleri belirleyici bir konumda bulunmakla birlikte mobilya, kağıt ve orman ürünleri, makine ve aksesuarları, su ürünleri ve hayvansal mamuller, gıda, kimya, iklimlendirme ve diğer imalat sanayii alanları ihracatın çeşitlendirilmesi bakımından gelişme imkanı sunmaktadır. Bu nedenle mevcut güçlü sektörlerin korunması kadar, yeni ihracatçıların

sisteme kazandırılması ve işlenmiş, markalı ve katma değeri yüksek ürünlerin dış pazarlardaki payının artırılması da önem taşımaktadır.

Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası tarafından hazırlanan bu rapor; Türkiye'nin genel ihracat görünümü ile Elazığ'ın dış ticaret performansını birlikte değerlendirmek, dönemsel değişimleri ortaya koymak, öne çıkan sektör ve pazarları görünür hale getirmek ve ilin ihracat kapasitesinin geliştirilmesine yönelik değerlendirmelere veri temelli bir zemin oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Raporda yer alan tablolar, grafikler ve açıklamalar; iş dünyası, yatırımcılar, kamu kurumları, akademik çevreler ve diğer paydaşların Elazığ'ın ihracat yapısını daha bütüncül biçimde değerlendirmesine katkı sunmayı hedeflemektedir.

2024 YILI TÜRKİYE İHRACATI

Türkiye, 2024 yılında 261 milyar 855 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir. 2023 yılına göre ihracat yaklaşık %2,4 artmış ve yıllık ihracatta yeni bir rekor seviyeye ulaşılmıştır.

Türkiye İhracatı 2023–2024

Yıl	İhracat (Milyar \$)
2023	255,777
2024	261,855

2024 YILI TÜRKİYE İHRACATI: EN ÇOK İHRACAT YAPILAN İLK 5 ÜLKE

2024 Yılı İlk 5 İhracat Pazarı

Sıra	Ülke	İhracat (Milyar \$)
1	Almanya	20,434
2	ABD	16,349
3	Birleşik Krallık	15,289
4	Irak	13,034
5	İtalya	12,933

2024 yılında Türkiye'nin en fazla ihracat gerçekleştirdiği ülke Almanya olmuş; Almanya'yı ABD, Birleşik Krallık, Irak ve İtalya takip etmiştir. İlk beş ülkenin toplam ihracattaki payının yaklaşık %29,8 düzeyinde gerçekleşmesi, bu pazarların Türkiye'nin dış ticaret performansındaki stratejik ağırlığını göstermektedir. Avrupa ülkelerinin ilk beşte güçlü biçimde yer alması, Türkiye'nin Avrupa ile üretim ve tedarik zinciri bağlarının devam ettiğini ortaya koyarken ABD ve Irak pazarları coğrafi çeşitlilik bakımından önemli bir denge unsuru oluşturmaktadır. Mevcut pazarlardaki konumun korunması yanında yeni ve alternatif pazarlara erişim, ihracatın sürdürülebilirliği açısından önem taşımaktadır.

2024 YILI TÜRKİYE İHRACATI: EN ÇOK İHRACAT YAPILAN 5 SEKTÖR

2024 Yılı Öne Çıkan İhracat Sektörleri

Sıra	Sektör	İhracat (Milyar \$)
1	Otomotiv Endüstrisi	37,212
2	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	30,785
3	Hazırgiyim ve Konfeksiyon	17,920
4	Elektrik ve Elektronik	16,678
5	Çelik	16,149

Otomotiv endüstrisi 37,2 milyar doları aşan ihracatla 2024 yılında da Türkiye'nin ihracat lideri olmuştur. Kimyevi maddeler ve mamulleri ikinci sırada yer alırken hazırgiyim ve konfeksiyon, elektrik ve elektronik ile çelik sektörleri ilk beş içerisinde yer almıştır. Bu görünüm, Türkiye'nin ihracatında sanayi üretiminin belirleyici rolünü koruduğunu göstermektedir. Özellikle otomotiv ve kimya gibi yüksek hacimli sektörlerde küresel rekabet gücünün sürdürülmesi; elektrik-elektronik gibi teknoloji yoğun alanlarda ise üretim kapasitesi, Ar-Ge ve katma değer seviyesinin artırılması ulusal ihracat performansı açısından önemlidir.

2024 YILI ELAZIĞ İHRACATI

Elazığ'ın 2024 yılı toplam ihracatı 272 milyon 288 bin dolar olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılındaki 356 milyon 568 bin dolarlık ihracata göre yaklaşık 84,3 milyon dolarlık, diğer bir ifadeyle %23,6 oranında gerileme meydana gelmiştir. Bu düşüş, ilin ihracat performansında belirgin bir daralmaya işaret etmektedir. Bununla birlikte Elazığ'ın madencilik başta olmak üzere çeşitli sektörlerde sahip olduğu üretim kapasitesi, kaybın telafi edilmesi açısından önemli bir potansiyel sunmaktadır. İhracatçı firma tabanının genişletilmesi, mevcut firmaların yeni pazarlara açılması ve ürünlerin daha yüksek katma değerle ihraç edilmesi, ilerleyen dönemlerde toparlanmayı destekleyebilecek temel unsurlardır.

Elazığ İhracatı 2023–2024

Yıl	İhracat (Milyon \$)
2023	356,568
2024	272,288

2024 YILI ELAZIĞ İHRACATI: SEKTÖREL DEĞERLENDİRME

Elazığ İhracatında Öne Çıkan Sektörler

Sektör	2024 İhracatı / Değerlendirme
Madencilik Ürünleri	204,080 milyon \$ – Elazığ ihracatının açık ara ana sektörüdür.
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	40,672 milyon \$ – İlin ikinci büyük ihracat sektörüdür.
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	6,139 milyon \$ – İhracat çeşitlendirmesinde önemli bir alandır.
İklimlendirme Sanayii	5,776 milyon \$ – 2024 yılında öne çıkan sektörlerden biridir.
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	5,582 milyon \$ – Katma değerli ihracat açısından gelişme potansiyeli taşımaktadır.
Makine ve Aksamları	4,713 milyon \$ – Teknoloji ve katma değer odaklı ihracat açısından önemlidir.

2024 YILI ELAZIĞ İHRACATI: PAZAR VE FIRSAT DEĞERLENDİRMESİ

Elazığ'ın 2024 yılı ihracat yapısında madencilik ürünlerinin belirleyici konumu devam etmiştir. Madencilik sektörünün tek başına toplam ihracatın yaklaşık dörtte üçünü oluşturması, ilin doğal kaynak temelli ihracatta güçlü bir uzmanlaşmaya sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak ihracat gelirlerinin tek bir ana sektörde yoğunlaşması; küresel fiyat değişimleri, dış talep daralmaları ve sektör bazlı risklerin il ekonomisine daha hızlı yansımaya neden olabilir. Bu nedenle madencilikte işlenmiş ve yüksek katma değerli ürünlerin payının artırılması kadar, diğer sektörlerin ihracat içindeki ağırlığının güçlendirilmesi de stratejik önem taşımaktadır.

Mobilya, kağıt ve orman ürünleri ilin ikinci güçlü ihracat alanıdır. Su ürünleri, iklimlendirme, kimya ve makine sektörlerinde ihracat kapasitesinin artırılması; üretici firmaların uluslararası standartlar, markalaşma, dijital pazarlama ve hedef pazar araştırmaları açısından desteklenmesi gerekmektedir. Avrupa Birliği, Körfez ülkeleri, Orta Asya ve yakın coğrafyalarda yeni alıcı ve distribütör bağlantılarının geliştirilmesi, Elazığ'ın ihracatının daha dengeli, dirençli ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşmasına katkı sağlayacaktır.

2024 GENEL DEĞERLENDİRME

Türkiye 2024 yılında 261,855 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirerek bir önceki yıla göre büyümesini sürdürmüş ve yıllık ihracatta yeni bir seviyeye ulaşmıştır. Buna karşılık Elazığ'ın ihracatı 272,288 milyon dolara gerileyerek 2023 yılına göre yaklaşık %23,6 düşüş göstermiştir. Ulusal ihracatın artış gösterdiği bir yılda Elazığ'ın gerilemesi, ilin dış ticaret performansının güçlendirilmesine yönelik daha hedefli çalışmaların önemini artırmaktadır.

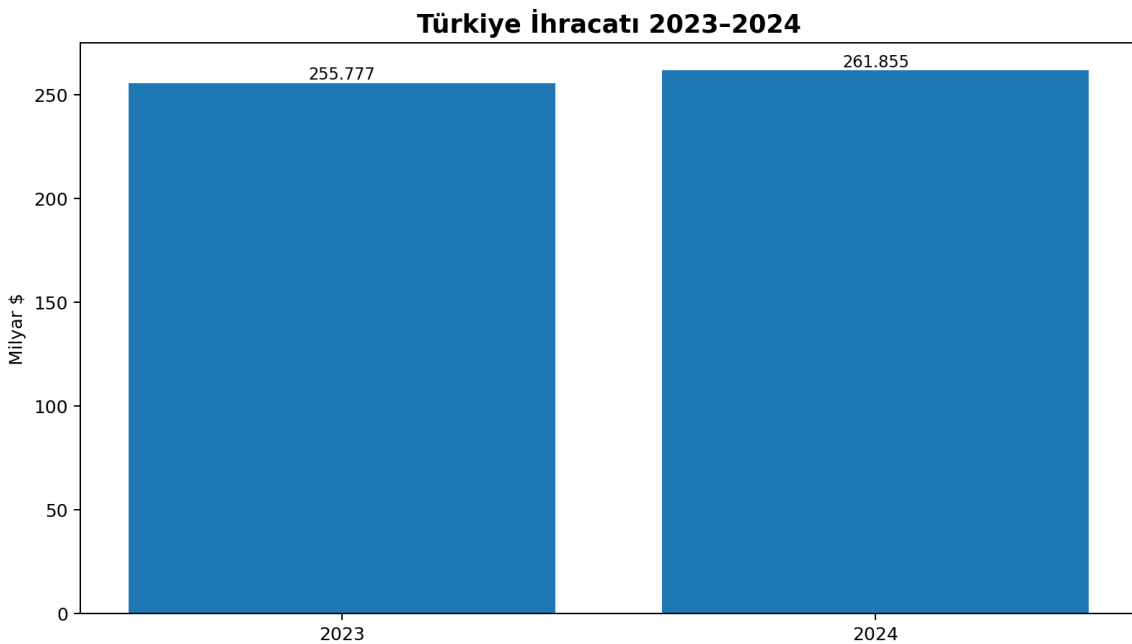
Elazığ ihracatında madencilik ürünlerinin güçlü konumu devam etmekle birlikte, ihracatın sektörel tabana yayılması temel ihtiyaç olarak öne çıkmaktadır. İşlenmiş ve katma değerli ürünlerin payının yükseltilmesi, mobilya, su ürünleri, iklimlendirme, kimya ve makine sektörlerinde yeni ihracatçıların desteklenmesi, dijital ihracat kanallarının kullanılması ve firmaların ihracat desteklerinden daha etkin yararlanması önemlidir. İlin üretim altyapısı ile dış pazar fırsatlarının daha sistematik biçimde eşleştirilmesi, orta vadede ihracat hacminin yeniden yükseltilmesine katkı sağlayacaktır.

Grafik 1. 2024 YILI TÜRKİYE İHRACATI

Grafik, 2024 döneminde Türkiye ihracatının genel büyüklüğünü ve dış ticaret performansının seyrini görsel olarak ortaya koymaktadır. Toplam ihracat hacmindeki değişim, küresel talep koşulları, ana pazarlardaki ekonomik görünüm ve Türkiye'nin üretim kapasitesinin dış pazarlara yansımaları açısından birlikte değerlendirilmelidir. İhracattaki olumlu seyir, üretim ve pazar erişimi bakımından güçlü bir görünüm sunarken sürdürülebilir artış için yüksek katma değerli ürünlerin, teknoloji yoğun sektörlerin ve pazar çeşitliliğinin geliştirilmesi önemini korumaktadır.

Grafik, Türkiye ihracatının 2023'e göre artarak 261,855 milyar dolara yükseldiğini ve büyüme eğiliminin devam ettiğini göstermektedir.

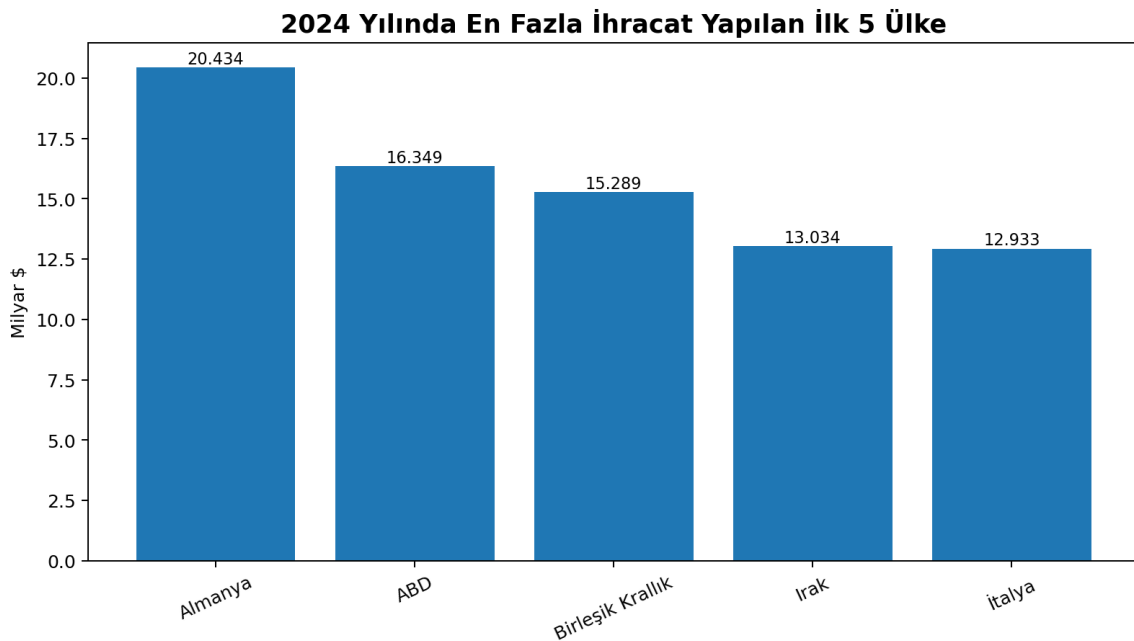
Aşağıdaki grafikler rapordaki 2024 veri tablolarını görsel olarak desteklemek amacıyla hazırlanmıştır.

Grafik 2. EN ÇOK İHRACAT YAPILAN İLK 5 ÜLKE

Grafik, ihracatın ülkelere göre yoğunlaştığı başlıca dış pazarları karşılaştırmalı biçimde göstermektedir. İlk sıralarda yer alan ülkeler Türkiye açısından yerleşik ve yüksek hacimli ticari ilişkilerin önemini ortaya koyarken, ihracatın belirli pazarlarda yoğunlaşması pazar çeşitlendirmesi ihtiyacını da gündeme getirmektedir. Mevcut güçlü pazarlardaki konumun korunmasıyla birlikte alternatif ülkelere yönelik ticaret heyetleri, fuarlar, dağıtıcı ve alıcı eşleştirmeleri ile dijital pazarlama faaliyetlerinin artırılması, dış talepte oluşabilecek bölgesel dalgalanmaların etkisini azaltabilecek stratejik bir yaklaşım olacaktır.

İlk beş ülke grafiği, Almanya'nın liderliğini sürdürdüğünü ve Avrupa pazarları ile ABD ve Irak'ın Türkiye ihracatında yüksek ağırlığa sahip olduğunu göstermektedir.

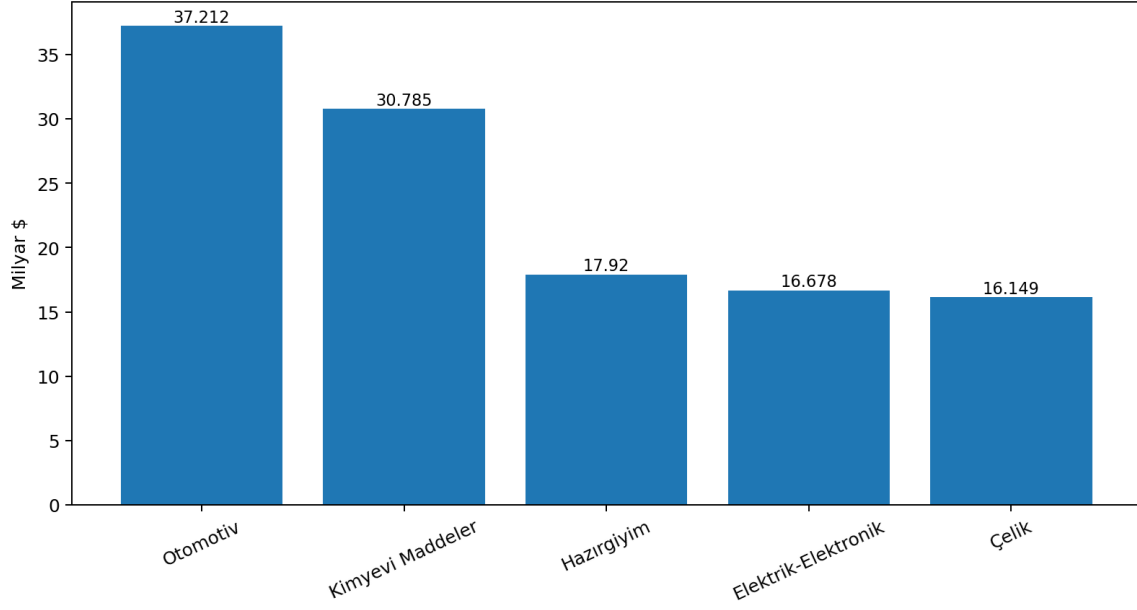

Grafik 3. EN ÇOK İHRACAT YAPILAN İLK 5 SEKTÖR

Grafik, ihracatın sektörel kompozisyonunu ve Türkiye'nin dış pazarlarda rekabet avantajı sağladığı başlıca üretim alanlarını göstermektedir. Öne çıkan sektörlerin yüksek ihracat hacimleri, sanayi üretimi ile dış ticaret arasındaki güçlü ilişkiyi ortaya koymaktadır. Bununla birlikte sürdürülebilir ihracat artışı açısından sektörlerin teknoloji, tasarım, markalaşma, verimlilik ve katma değer üretme kapasitelerinin geliştirilmesi önem taşımaktadır. Sektörel çeşitliliğin korunması, tek bir ürün veya pazara bağımlılığın azaltılmasına ve küresel ekonomik dalgalanmalara karşı daha dirençli bir ihracat yapısının oluşmasına katkı sağlayacaktır.

Sektörel grafik, otomotiv ve kimya sektörlerinin ihracattaki belirleyici konumunu, hazır giyim, elektrik-elektronik ve çeliğin de güçlü katkısını ortaya koymaktadır.

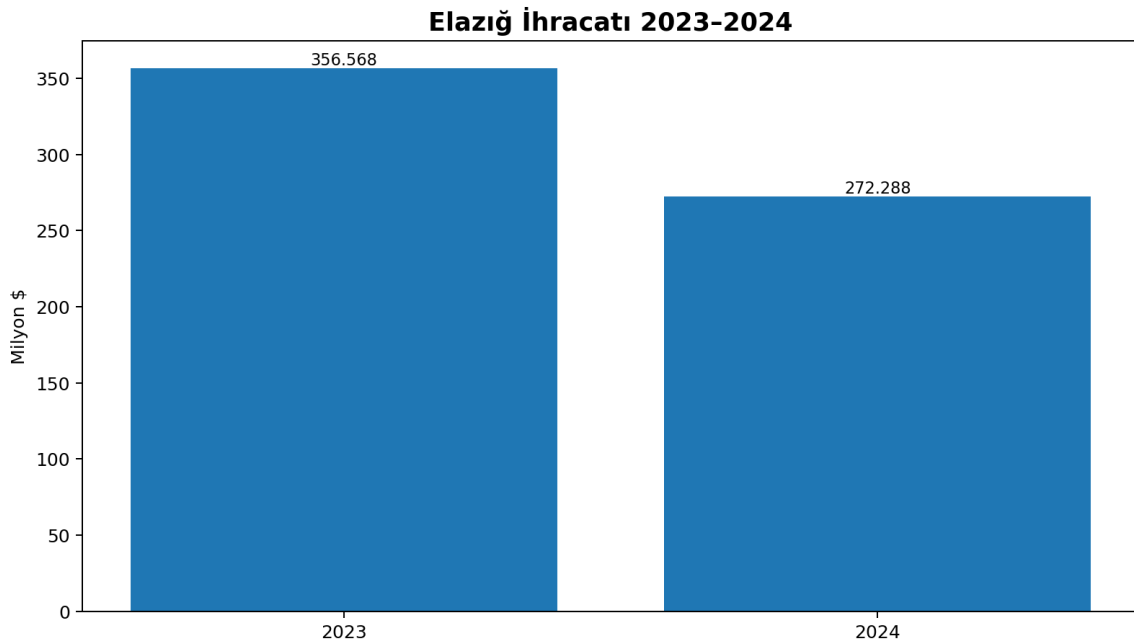
2024 Yılında En Fazla İhracat Yapan İlk 5 Sektör

Grafik 4. ELAZIĞ İHRACATI

Grafik, Elazığ'ın 2024 dönemindeki ihracat performansını görsel olarak özetlemekte ve önceki dönemlerle karşılaştırıldığında değişimin yönünün daha kolay izlenmesini sağlamaktadır. İhracat tutarındaki değişim değerlendirilirken yalnızca yıllık artış veya azalış oranına değil, bu değişimin hangi sektörlerden ve pazarlardan kaynaklandığına da odaklanmak gerekmektedir. İlin dış ticaret performansının kalıcı biçimde güçlendirilmesi için ihracatçı firma sayısının artırılması, mevcut firmaların yeni pazarlara açılması ve katma değerli ürünlerin toplam ihracat içindeki ağırlığının yükseltilmesi temel gelişme alanları olarak öne çıkmaktadır.

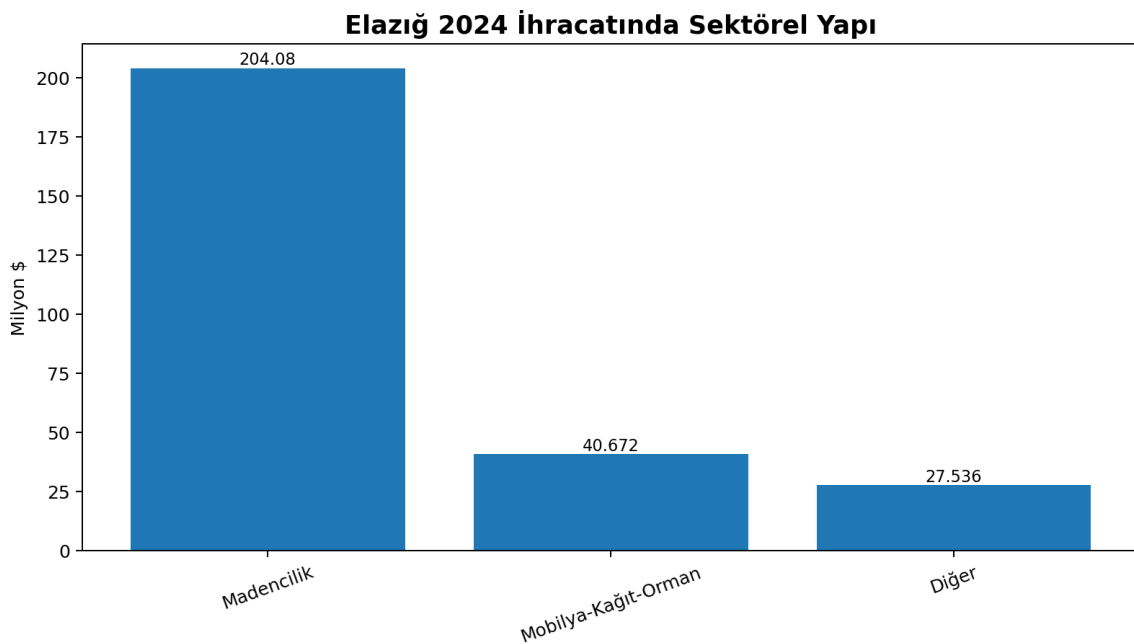
Elazığ karşılaştırma grafiği, 2024 yılında ihracatın bir önceki yıla göre belirgin biçimde gerilediğini görsel olarak ortaya koymaktadır.

Grafik 5. ELAZIĞ SEKTÖREL DAĞILIMI

Grafik, Elazığ ihracatının sektörler arasındaki dağılımını ve ilin dış ticaret yapısında hangi faaliyet alanlarının belirleyici olduğunu açık biçimde göstermektedir. Madencilik ve diğer güçlü sektörlerin yüksek payı ilin mevcut üretim avantajını yansıtırken, sektörel yoğunlaşmanın azaltılması uzun vadeli ihracat istikrarı açısından önemlidir. Bu nedenle mevcut sektörlerde işlenmiş ve yüksek katma değerli ürünlere geçişin desteklenmesi; makine, mobilya, gıda, su ürünleri ve diğer imalat sektörlerinde yeni ihracatçıların geliştirilmesi Elazığ'ın ihracat tabanının genişlemesine katkı sağlayacaktır.

Sektörel dağılım grafiği, madencilik ürünlerinin Elazığ ihracatında açık ara önde olduğunu ve mobilya-kağıt-orman ürünlerinin ikinci sırada bulunduğunu göstermektedir.

Grafik 6. ELAZIĞ İHRACATININ SEKTÖREL PAYI

Grafik, Elazığ ihracatının sektörler arasındaki dağılımını ve ilin dış ticaret yapısında hangi faaliyet alanlarının belirleyici olduğunu açık biçimde göstermektedir. Madencilik ve diğer güçlü sektörlerin yüksek payı ilin mevcut üretim avantajını yansıtırken, sektörel yoğunlaşmanın azaltılması uzun vadeli ihracat istikrarı açısından önemlidir. Bu nedenle mevcut sektörlerde işlenmiş ve yüksek katma değerli ürünlere geçişin desteklenmesi; makine, mobilya, gıda, su ürünleri ve diğer imalat sektörlerinde yeni ihracatçıların geliştirilmesi Elazığ'ın ihracat tabanının genişlemesine katkı sağlayacaktır.

Sektörel pay grafiği, madenciliğin toplam ihracat içindeki yüksek ağırlığını ve sektör çeşitlendirmesinin neden stratejik öneme sahip olduğunu açık biçimde göstermektedir.

2024 yılı sonuçları, ihracat performansının yalnızca toplam ihracat tutarı üzerinden değerlendirilmemesi gerektiğini göstermektedir. Sektörel yoğunlaşma, hedef pazarların çeşitliliği, ihraç edilen ürünlerin katma değer düzeyi ve ihracatçı firma sayısı sürdürülebilir dış ticaret performansının temel belirleyicileri arasındadır. Elazığ açısından mevcut güçlü sektörlerin üretim ve ihracat kapasitesinin korunması kadar, ihracatın daha geniş bir sektörel tabana yayılması da stratejik önem taşımaktadır. Özellikle işlenmiş ve katma değerli ürünlerin toplam ihracat içindeki payının artırılması, yeni ihracatçıların dış pazarlara hazırlanması ve firmaların hedef pazar analizleriyle desteklenmesi ilin dış ticaret dayanıklılığını güçlendirecektir. Uluslararası fuarlar, alım heyetleri, ikili iş

görüşmeleri, dijital pazarlama ve e-ihracat kanallarının daha etkin kullanılması da yeni müşteri ve pazar bağlantılarının kurulmasına katkı sağlayabilir. Bu doğrultuda Elazığ'ın orta ve uzun vadeli ihracat hedefinin yalnızca mevcut hacmi artırmak değil; daha dengeli, çeşitlendirilmiş, yüksek katma değer üreten ve dış şoklara karşı daha dirençli bir ihracat yapısı oluşturmak olması önem taşımaktadır.

Elazığ 2024 İhracatının Sektörel Payı

